

Resumé af Evalueringsrapport for forløb med Ronnie Gardiner-metoden på Neurocenteret

Formål og baggrund

Formålet med prøvehandlingen er at afprøve og undersøge, i hvilket omfang en målrettet brug af Ronnie Gardiner-metoden (RGM) i rehabiliteringsforløb på Neurocenteret kan være et nyttigt redskab til at arbejde med borgers mål. Herunder om en kunstbaseret metode og det tværfaglige samarbejde, giver forbedrede muligheder i et neurologisk rehabiliteringstilbud i kommunalt regi.

RGM er en multisensorisk træningsmetode, der hjælper mennesker med sygdomme og skader i hjernen og centralnervesystemet¹. RGM præsenterer en ny og anderledes tilgang med aktiv brug af musikkens redskaber, og kan vise sig at være en værdiskabende metode til det eksisterende rehabiliteringstilbud. Aarhus Musikskole og Sundhed og Omsorg samarbejder om at afprøve metoden, som en ny tilgang til rehabilitering såvel som et nyt praksisfelt for musikere.

Projektets primære omdrejningspunkt er at skabe værdi for borgerne gennem et fokus på anvendelsen af RGM i arbejdet med borgers mål, trivsel og livsglæde. Indsatsen har endvidere til formål at skabe læring om målrettet brug af RGM – sammenlignet med situationer hvor RGM ikke anvendes. Denne læring har interesse for både Neurocenteret, Sundhed og Omsorg generelt og Musikskolen.

Forløbet havde en varighed på 6 uger og forløb fra d. 6. november til d. 11. december 2020. Forløbet bestod af én undervisningsgang af 1,5 time om ugen, og i forløbet deltog 5 borgere, hvor dog én af borgerne frafaldt efter første undervisningsgang. Forløbets projektteam bestod af to undervisere fra Aarhus Musikskole samt af to medarbejdere fra Neurocenteret, henholdsvis en ergoterapeut og en fysioterapeut.

Hovedkonklusioner og anbefalinger

Hovedkonklusioner

- 1. Forløbet har bidraget til godt humør, bedre trivsel og mere livsglæde blandt borgerne.**
- 2. Musikken har haft en stor betydning for borgernes motivation og glæde i forløbet.**
- 3. Borgerne oplever, at de i et vist omfang er kommet tættere på deres mål via RGM-forløbet.**
- 4. Det sociale samvær har medført, at nogle af borgerne beskriver, at de har følt sig mindre ensomme og isoleret. Der er en formodning om, at det sociale aspekt har en stor betydning for borgernes oplevelse af et godt og meningsfuldt tilbud**
- 5. Personalet på Neurocenteret vurderer, at RGM kan være med til at optimere det samlede rehabiliteringsforløb for borgerne, da RGM bidrager med et helhedsorienteret perspektiv (kombination af balance og hjernetræningshold).**

6. Der har været et velfungerende samarbejde mellem Neurocenteret og Musikskolen, hvor Neurocenteret har stået for al praktikken og Musikskolen har stået for undervisningen.
7. Formidlingen af forløbet var vanskelig for Neurocenteret ifm. rekrutteringen, men rekrutteringen var alligevel succesfuld, da der kun var to, som takkede nej.

Anbefalinger til eventuelle fremtidige forløb

1. Forløbet kan med fordel afprøves med flere deltagere.
2. Der kan med fordel arbejdes mere målrettet med formidling af forløbet.
3. Forløbet kan afprøves med én underviser fra Musikskolen og én fra Neurocenteret.
4. Der kan med fordel laves tests, der mere målrettet belyser, hvorvidt forløbet har haft en direkte indvirkning på, om borgerne er kommet tættere på deres mål.
5. Gennem screening af borgerne ved opstart og afslutning kan der mere præcist siges noget om udviklingen i borgers trivsel og livskvalitet.

Overordnede tematikker fra forløbet

Humøret og livsglæden har været i højsædet under forløbet

Alle borgerne giver udtryk for, at deres deltagelse i forløbet har påvirket deres humør på en positiv måde, samt at forløbet har haft en positiv indvirkning på deres livskvalitet overordnet set. Borgerne oplever både glæde, når de mødes og er sammen, men også når de selv sætter musik på derhjemme og laver øvelserne. Flere borgere nævner, at undervisernes gode humør har smittet af på dem, samt at musikken har gjort dem glade.

Projektteamet har også en klar opfattelse af, at forløbet har påvirket borgernes humør og trivsel positivt, da borgerne har givet udtryk for dette i den afsluttende mundtlige evaluering. Underviserne fra Musikskolen var positivt overraskede over, at borgerne i så høj grad både udtrykte og viste stor glæde ved at deltage, da borgerne fra start blev oplevet som lidt introverte, tilbageholdende og ikke udtrykte meget glæde.

Borgerne føler sig tættere på deres mål

Alle borgerne siger, at forløbet har haft en indvirkning på, at de er kommet tættere på at opnå deres mål. Generelt giver borgerne udtryk for, at de har fået gang i flere bevægelser og at deres koordinationsevner er forbedret. En borger nævner, at forløbet har bidraget til, at signaler fra hjernen i højere grad når ud i kroppen. Derudover nævner borgeren at kunne se en fremgang blandt de andre deltagere. En anden borger nævner, at forløbet har bidraget til en forståelse for, hvordan man selv kan genoptræne.

Projektteamet fortæller, at de på baggrund af forløbets korte varighed ikke kan vurdere, hvorvidt forløbet har haft en direkte indvirkning på, om borgerne er kommet tættere på deres mål. Den viden ville kræve en længere indsats, hvor der mere aktivt testes før/under/efter gennem øvelser og med opfølgende spørgsmål. Borgerne har endvidere lavet andre former for træning samtidig med RGM-forløbet, hvilket betyder, vi ikke kan isolere de enkelte indsatsers effekt på borgers mål.

Projektteamet har dog alligevel en opfattelse af, at nogle borgere blev bedre til at koordinere, samt at nogle blev bedre til nogle bestemte bevægelser. Derudover har RGM-forløbet bidraget til, at borgerne har fået en forståelse for, at de selv kan gøre en indsats for at forbedre deres tilstand.

Musikken øger motivationen og det gode humør

To af borgerne siger, at de ikke er musikinteresserede, men at de stadig syntes, at forløbet var motiverende og interessant. De to andre borgere siger, at de er meget musikinteresserede. En af borgerne giver udtryk for, at musikken bidrager til godt humør.

Underviserne giver udtryk for, at musikken har en stor betydning ift. borgernes livsglæde, da træning med musik øger niveauet af dopamin. Borgerne har meget forskellig musiksmag, men underviserne mener ikke, at det har betydning for udbyttet, da man som underviser er lydhør og tilpasser øvelserne og herunder musikken til noget, som borgerne kan lide. Én af borgerne, som var tidligere trommeslager, stoppede forløbet efter første undervisningsgang. Projektteamet vurderer, at det bl.a. skyldes, at øvelserne ikke var rytmisk udfordrende og spændende for borgeren – dog var det også helt centralt, at der grundet den tidligere erfaring formegentligt lå større forventninger til egen mestring.

Øvrige tematikker

Det sociale samvær øger glæder og mindsker følelsen af ensomhed

Alle borgerne giver udtryk for, at det har været en god oplevelse at være sammen med andre i undervisningen. To af borgerne siger, at de har følt sig mindre alene og isoleret, fordi de har været en del af en gruppe under forløbet. Én af disse borgere lægger særlig stor vægt på, at det sociale samvær med de andre borgere har givet en stor glæde.

RGM-træning vs. traditionel træning

Borgerne giver ikke direkte udtryk for, at de er mere motiverede for RGM-træningen fremfor den traditionelle træning. De siger dog, at RGM giver noget andet end den traditionelle træning, men at de hverken ville undvære RGM eller den traditionelle træning. Alle borgerne har lavet øvelserne derhjemme under forløbet, og 3 ud af 4 borgere siger, at de vil fortsætte med at lave øvelserne hjemme efter forløbets afslutning. En af borgerne siger, at hun ikke vil fortsætte med at lave øvelserne hjemme, da det føles ensomt.

Samarbejdet mellem Neurocenteret og Musikskolen

Projektteamet beskriver, at samarbejdet har fungeret godt. Underviserne fra Musikskolen har været glade for, at Neurocenteret har haft styr på alt det praktiske, således de har kunne fokusere på undervisningen. Personalet på Neurocenteret mener ikke, at de ville kunne undervise i RGM på samme måde som underviserne fra Musikskolen, da de ikke den samme erfaring. Begge parter understreger betydningen af, at de har kunne varetage de funktioner, de er specialister indenfor. Og ser stor værdi i at fortsætte samarbejdet.

RGM's bidrag til Neurocenteret

Personalet på Neurocenteret vurderer, at RGM kan være med til at optimere det samlede forløb for borgerne, da RGM bidrager med et helhedsorienteret perspektiv. Samtidig tyder det på, at øvelserne og forløbets positive energi giver borgerne en glæde og trivsel. Derudover medfører RGM også, at

borgerne får en følelse af empowerment, altså at de selv kan gøre noget for at forbedre deres helbred.

Hvordan formidles forløbet bedst til fremtidige deltagere?

Det har været vanskeligt for personalet på Neurocenteret at formidle, hvad projektet omhandler ifm. rekrutteringen. Primært fordi de ikke havde indgående kendskab til indhold og form. Alligevel lykkedes det at rekruttere borgere til forløbet, hvor deres behandlere direkte har opfordret borgerne til deltagelse, og kun enkelte takkede nej. Til at hjælpe personalet med at formidle projektet ifm. rekruttering til fremtidige forløb, har personalet udarbejdet en kort video, der viser, hvad projektet omhandler.

Borgerne foreslår, at forløbet beskrives som musikterapi og musikhjernetræning, hvor formålet er at bruge musik til at genindlære at koordinere arme og ben. Dertil kan forløbet beskrives ved, at fokus er på at styrke hjernen ved at bruge kroppen. Borgerne nævner ligeledes, at det kan beskrives som værende glædende, udfordrende og sjovt, samt at man får energi af at deltage.

Anbefalinger til fremtidige forløb

Projektteamet anbefaler, at der i fremtidige forløb bør være flere borgere på holdet, så der er plads til dårlige dage og frafald blandt deltagerne. Samtidig vurderes det, at forløbet godt kan gennemføres med én underviser fra Musikskolen og én fra Neurocenteret. Derudover anbefales det, at borgerne er nogenlunde samme sted fysisk.